

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	ARCH 217 Memarlıq tarixi - 4 ECTS
	Departament	Memarlıq və dizayn departamenti
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr
	Tədris semestri	2026/27-ci tədris ilinin payız semestri
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Dos. Xəzər Zeynalov
	E-mail:	khazar.zeynalov@khazar.org
	Telefon:	+994 50 593 88 31
	Mühazirə otağı/Cədvəl	Neftçilər kampusu 109-cı otaq III gün 15:20-16:50 17:00-18:20
	Məsləhət saatları	Tələbələrə razılaşdırılan vaxtlarda
Prerekvizitlər	-	
Tədris dili	Azərbaycan	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	Dərsliklər: 1. Məmmədova G.H., Hacıyeva S.X.. Azərbaycan memarlıq tarixi. Qədim və erkən orta əsrlər dövründə Azərbaycan memarlığı. I cild. Bakı. 2. Bakı, "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi. 2013. 268 səh. 3. Məmmədova G.H., Məmmədova Z.G. "Azərbaycan memarlıq tarixi. Orta əsrlər memarlığı" (VIII–XIV əsrlər), 2 cild. Bakı, "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi, 2013, 316 səh. 4. Əmənəzadə R. "Azərbaycan memarlıq tarixi". Azərbaycan memarlığı XV-XIX əsrin əvvəllərində. 3-cü cild. Bakı, "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi, 2013, 224 səh. 5. Əbdülrəhimov R.H., Abdullayeva N.C. "Azərbaycan memarlıq tarixi". Erkən kapitalizm dövrünün memarlığı (XIX-XX əsrin əvvəli). 4-cü cild. Bakı, "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi, 2013, 344 səh. 6. Məmmədov F. "Azərbaycanın orta əsr memarlıq məktəblərinin əlaqələri "Bakı, "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi, 2013, 76 səh. 7. Əliyeva R. "Memar Əcəmi Əbubəkr oğlu Naxçıvani". Bakı, "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi, 2013, 76 səh. 8. Ş.Fətullayev-Fiqarov "Abşeron memarlığı". Bakı, "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi, 2013, 476 səh. 9. Ş.Fətullayev-Fiqarov "Bakının Memarlıq Ensiklopediyası". Bakı, "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi, 2013, 528 səh. 10. Ş.Fətullayev-Fiqarov "19-20-ci əsrin əvvəllərində Azərbaycanda şəhərsalma və memarlıq". Bakı, "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi, 2013, 480 səh. 11. Ş.Fətullayev-Fiqarov. "Bakıda şəhərsalma – 19-cu əsr və 20-ci əsrin əvvəllərində". Bakı, "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi, 2013, 340 səh. 12. Ş.Fətullayev-Fiqarov. "İ.V.Qoslavski – Qafqazlı Rastrelli". Bakı, "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi, 2013, 68 səh. 13. Ş.Fətullayev-Fiqarov. "Memar İ.K.Ploşko – İsmailiyyənin müəllifi". Bakı, "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi, 2013, 60 səh. 14. Ş.Fətullayev-Fiqarov. "Mülki mühəndis Zivər bəy Əhməd bəyov". Bakı, "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi, 2013, 40 səh.	

Kursun təsviri	“Memarlıq tarixi 2” fəninin tələbə tərəfindən öyrənilməsi Azərbaycanın memarlığında müəyyən tarixi mərhələdə memarlığın inkişaf prosesində yaranan formalar əsasında tikilən binaların, qurğuların tiplərinin qanuna uyğunluqların bilməyə imkan yaradır.		
Kursun məqsədləri	Fənnin məqsədi: “Memarlıq tarixi 2” fənninin materialları Azərbaycan xalqının tarixi ilə üzvi surətdə bağlı olan ümumi Azərbaycan memarlıq tarixinin əsas inkişaf mərhələlərinin özündə cəmləşdirmişdir. Abidələrin öyrənilməsinin nəticələri belə deməyə imkan verir ki, bir çox memarlıq əsərləri yaratmış Azərbaycan memarları öz yaradıcılıqları ilə ümumiyyətlə Yaxın və Orta Şərq ölkələri memarlığının formalaşmasında fəal iştirak etmişlər.		
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Fənnin ümumi tədrisi prosesində tələbələr: • Azərbaycan memarlıq tarix kursunun biləcək; • Azərbaycan memarlıq tarixinin inkişaf mərhələlərini mənimsəyəcək; • Azərbaycan memarlıq əsaslarını dövründən, dövlətindən asılı olaraq fərqləndirməyi bacaracaq; • Azərbaycan Memarlıq məktəblərinin üslublarını fərqləndirməyi bacaracaq.		
Tədris metodları	Mühazirə	X	
	Qrup müzakirəsi	X	
	Digər	x	
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Prezentasiya 1		10
	Prezentasiya 2		10
	Davamiyyət		5
	Yoxlama (quiz)		10
	Aralıq imtahanı		30
	Final imtahanı		35
	Yekun		100
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	Prezentasiya Fənn müəllimi tərəfindən 2-3 dərstdən bir və əsasən Prezentasiyada tətbiq olunacaq mövzular üzrə semestr müddətində 2 dəfə veriləcək. Tələbələr tapşırığı qrup və fərdi şəkildə hazırlamalı və dərstdə təqdim etməlidir. Məzmunundan asılı olaraq, tapşırıqlar Prezentasiya formasında Power Pointda tələb olunacaqdır. Aralıq imtahanına qədər Prezentasiya 1 tapşırığı 10 bal, Final imtaha qədər Prezentasiya 2 tapşırığı 10 bal təyin olunub. Tapşırığın mütləq tələbə tərəfindən oxunub təqdim edilməsi tələb olunur. Bu tapşırığın məqsədi gələcək memarların təqdimetmə, qısa müddətdə kiçik araşdırma aparmaq vərdislərinin formalaşdırılması və inkişaf etdirilməsidir. Müddəti: Aralıq imtahanına qədər fevral və mart ayları ərzində tədris olunan mövzular əsasında Prezentasiya 1 , final imtahanına qədər aprel may ayları tədris		

	olunan mövzular əsasında Prezentasiya 2 təqdimatları təhvil verilməlidir. Sonuncu dərs həftəsindən sonra təqdimat etmək üçün əlavə vaxt verilmir. Hər bir tələbəyə təqdimat üçün 10-15 dəqiqə vaxt ayrılır. Tələbələrin öz istəyi ilə təqdimetməyə hazır olduğu zaman gün təyin olunur, təyin olunan gün maksimum 5 tələbə üçün zaman ayrılır. Qeyd: Prezentasiya Power Point platformalardan istifadə etməklə hazırlanmalıdır. Tələbə öz təqdimatını Microsoft Teams platformasında fənn üçün açılan qrupda öz adına qovluq açıb yerləşdirməlidir. Plagiat olan işlər qəbul edilməyəcəkdir. Yoxlama (quiz) 10 bal qiymətləndirilir. Yoxlamanın məqsədi keçilən mövzular üzrə biliklərin möhkəmləndirilməsi, tələbələrin imtahanda açıq sualların cavablandırılmasına hazırlıqlı olmasına kömək etməkdir. İstisna: Fakültə dekanlığına tələbə öncədən üzrlü səbəbdən (ailəvi vəziyyət və səhhətlə bağlı) Prezentasiyada iştirak edə bilməyəcəyi haqda məlumat vermişsə, və ya sonra bununla əlaqədar hər hansı bir sənəd (ərizə və ya arayış) təqdim edibsə, yalnız bu halda tələbəyə yenidən yoxlama keçirilə bilər. Davamiyyət Dərsə davamiyyətə görə verilən maksimum bal 5 baldır. Balın miqdarı əsasən: tələbə semestr ərzində fənn üzrə bütün dərslərdə iştirak etdiyi halda ona 5 bal verilir. Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış dərs saatlarının ümumi sayı normativ 25%-dən müəyyən olunmuş (xəstəlik, ailə vəziyyəti və s.)həddən yuxarı olduğu halda tələbə imtahan sessiyasına buraxılmır və onun haqqında müəyyən qərar qəbul edilir. İmtahanlar Aralıq imtahanı fevral və mart ayında tədris olunan mövzular üzrə test formasında, final imtahanı aprel may ayında tədris olunan mövzular əsasında test formasında keçiriləcəkdir. Fənni bitirmək qaydası Tələbənin biliyi maksimum 100 balla qiymətləndirilir. kursu bitirmək üçün ümumi müvəffəqiyyət faizi 60 % və daha yuxarı hesab edilir. Kəsri olan tələbə bu fənni növbəti semestr və ya növbəti il təkrarən götürə bilər. İmtahan qaydalarının pozuntuları Aralıq və yekun imtahanları vaxtı tələbə tərəfindən imtahanın gedişini pozmaq və köçürmələr qadağandır. Bu qaydaya əməl etməyən tələbənin imtahan işi ləğv olunur və tələbə 0 (sıfır) qiymət ilə imtahandan kənarlaşdırılır. Tələbənin davranış qaydaları Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozmaq və mobil telefondan istifadəsinə icazə verilmir.
--	---

Cədvəl

Dərsin saatları	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
□ 1 .	16.09.2026	Azərbaycan ərazisində memarlığın təşəkkül tapması. İbtidai memarlıq. Təbii mağaralar. Erkən ibtidai məskənlər.	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 1) 2. G.H.Məmmədova, S.X.Hacıyeva. Azərbaycan memarlıq tarixi. Qədim və erkən orta əsrlər dövründə

			Azərbaycan memarlığı. I cild. 6-22 səh.
2.	23.09.2026	Azərbaycan qədim dövr memarlığı. Qafqaz Albaniyasında memarlığın inkişafı (e.ə. IV ə. - eramızın III əsri). Şəhərlər və yaşayış məskənləri.	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 2) 2. İlqar Hüseynov, Nigar Əfəndiyeva “Qədim dünya mədəniyyəti” Dərslik. BAKI 2009. Səh 32-79 3. G.H.Məmmədova, S.X.Hacıyeva. Azərbaycan memarlıq tarixi. Qədim və erkən orta əsrlər dövründə Azərbaycan memarlığı. I cild. 22-57 səh.
3.	30.09.2026	Erkən orta əsrlər (IV-VII əsrlər) memarlığı. Qafqaz Albaniyasında xristian memarlığının inkişafı. Dini və müdafiə-istehkam tikililəri.	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 3) 2. G.H.Məmmədova, S.X.Hacıyeva. Azərbaycan memarlıq tarixi. Qədim və erkən orta əsrlər dövründə 3. Azərbaycan memarlığı. I cild. 57-150 səh. 4. İlqar Hüseynov, Nigar Əfəndiyeva “Qədim dünya mədəniyyəti” Dərslik. BAKI 2009. Səh 95-166 5. G.H.Məmmədova, S.X.Hacıyeva. Azərbaycan memarlıq tarixi. Qədim və erkən orta əsrlər dövründə Azərbaycan memarlığı. I cild. 169-240 səh.
4.	07.10.2026	VIII-XII əsrlərdə Azərbaycan memarlığı. Xatirə, dini və müdafiə-istehkam tikililəri. Azərbaycan memarlıq məktəbləri. Naxçıvan-Marağa memarlıq məktəbi.	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 4) 2. Məmmədova G.H., Məmmədova Z.G. “Azərbaycan memarlıq tarixi. Orta əsrlər memarlığı” (VIII–XIV əsrlər), 2 cild. Bakı, “Şərq-Qərb” Nəşriyyat Evi, 2013, 133-204 səh.

5.	14.10.2026	Orta əsrlərdə Azərbaycanda xanəgah komplekslərinin memarlığı. Dini memarlıq nümunələri. Şəhərsalma. Arran memarlıq məktəbi. Qədim Beyləqan şəhəri. Örənqala.	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 5) 2. Məmmədova G.H., Məmmədova Z.G. "Azərbaycan memarlıq tarixi. Orta əsrlər memarlığı" (VIII–XIV əsrlər), 2 cild. Bakı, "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi, 2013, 112-124 səh.
----	------------	--	--

6.	21.10.2016	XIII-XIV əsrlərdə memarlıq. Abşeronun qədim memarlıq nümunələri. Məscid və qalalar. Şirvan memarlıq məktəbi. Pirsaatçay xanəgahı.	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 6) 2. Məmmədova G.H., Məmmədova Z.G. "Azərbaycan memarlıq tarixi. Orta əsrlər memarlığı" (VIII–XIV əsrlər), 2 cild. Bakı, "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi, 2013, 254-272 səh.
7.	28.10.2016	XIV-XVI əsrlərdə memarlıq. Saray və ictimai xarakterli tikililər. Şirvanşahlar saray kompleksi. İnşaat materialları.	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 7) 2. Əmənəzadə R. "Azərbaycan memarlıq tarixi". Azərbaycan memarlığı XV-XIX əsrin əvvəllərində. 3-cü cild. Bakı, "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi, 2013, 40-65 səh.
8.	04.11.2026	Xatirə və mülki tikililər. Gəncə İmamzadə kompleksi. Konstruksiya, funksionallıq və bədii-estetik məzmun.	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 8) 2. Əmənəzadə R. "Azərbaycan memarlıq tarixi". Azərbaycan memarlığı XV-XIX əsrin əvvəllərində. 3-cü cild. Bakı, "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi, 2013, 79-90 səh.
9.	11.11.2026	XVI-XVII əsrlərdə memarlıq. Memarlıqda monumental kompozisiyalar. İncəsənət sintezi. XVI- XVII əsrlərdə Saraylar. İctimai tikililər. Şəhərsalma.	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 9) 2. Əmənəzadə R. "Azərbaycan memarlıq tarixi". Azərbaycan memarlığı XV-XIX əsrin əvvəllərində. 3-cü cild. Bakı, "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi, 2013, 5-18 səh.
10.	18.11. 2026	XVIII əsrdə memarlıq. Dini və mülki tikililər.	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 10) 2. Əmənəzadə R. "Azərbaycan memarlıq tarixi". Azərbaycan memarlığı XV-XIX əsrin əvvəllərində. 3-cü cild. Bakı, "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi, 2013, 18-40 səh.
11.	25.11.2026	XVIII əsrdə saray memarlığının inkişafı. Şəki Xan sarayının konstruktiv və bədii	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 11)

		xüsusiyyətləri.	2. Əmənzadə R. “Azərbaycan memarlıq tarixi”. Azərbaycan memarlığı XV-XIX əsrin əvvəllərində. 3-cü cild. Bakı, “Şərq-Qərb” Nəşriyyat Evi, 2013, 161-176 səh.
--	--	-----------------	---

12.	02.12.2026	XVIII əsr ictimai və xatirə tikililəri memarlığı.	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 12) 2. Əmənzadə R. "Azərbaycan memarlıq tarixi". Azərbaycan memarlığı XV-XIX əsrin əvvəllərində. 3-cü cild. Bakı, "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi, 2013, 181-192 səh.
13.	09.12.2026	XIX əsrdə Azərbaycan memarlığının və şəhərsalmanın inkişafı. Xalq yaşayış evləri.	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 13) 2. Əmənzadə R. "Azərbaycan memarlıq tarixi". Azərbaycan memarlığı XV-XIX əsrin əvvəllərində. 3-cü cild. Bakı, "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi, 2013, 192-211 səh.
14.	16.12.2026	XIX əsrdə Azərbaycanda sənaye, nəqliyyat və ticarət binalarının memarlığı. XIX əsrin sonu XX əsrlərin əvvəllərində memarlıq və şəhərsalma. Milli-peşəkar memarların yetişməsi.	3. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 14)
15	23.12.2026	XX əsrin əvvəllərində memarlıq. Bakıda və digər şəhərlərdə yeni tipli memarlığın inkişafı. Kommunikasiya və logistika. Memarlıqda ictimai binaların əhəmiyyətinin artması.	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 15)